

Kansanmurhan anatomia

**Vuodesta 1967 miehitettyjen palestiinalaisalueiden ihmisoikeustilanteen erityisraportoijan
Francesca Albanesen raportti
25.3.2024**

Suomenkielinen lyhennelmä, Arabikansojen ystävyysseura ry

Alkuperäinen englanninkielinen raportti lähdeviitteineen:

<https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session55/advance-versions/a-hrc-55-73-auv.pdf>

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	2
2. Kansanmurhan kontekstualisointia.....	2
A. Kansanmurha siirtokuntakolonialismin luontaisena osana.....	2
B. Palestiina ja kansanmurhan konteksti.....	3
3. Lainopilliset puitteet.....	3
A. Kansanmurhan perustavat elementit.....	3
B. Valtion velvollisuus ja yksilön rikosoikeudellinen vastuu.....	4
4. Kansanmurhatoimet Gazassa.....	4
A. “Ryhmän jäsenten surmaaminen”.....	4
B. “Vakavan ruumiillisen tai henkisen vahingon aiheuttaminen ryhmän jäsenille”.....	5
C. “Ryhmän elinolojen tahallinen vahingoittaminen ryhmän tai sen osan fyysisen tuhoamisen tarkoituksessa”.....	5
5. Kansanmurhaan pyrkivä aikomus.....	6
6. Humanitaarinen naamiointi: sodan lakien vääristely kansanmurha-aikomusten peittämiseksi.....	7
A. Ihmiskilvet ja kansanmurhan logiikka.....	8
B. Koko Gazan tekeminen ‘sotilaalliseksi kohteeksi’.....	8
C. Umpimähkäinen tappaminen “oheisvahinkona”.....	9
D. Evakuoinnit ja turvavyöhykkeet.....	9
7. Lääketieteellinen puolustelu.....	11
8. Johtopäätökset.....	12
9. Suositukset.....	12

1. Johdanto

Tässä raportissa miehitettyjen palestiinalaisalueiden ihmisoikeustilanteen erityisraportoiija Francesca Albanese tarkastelee Israelin miehittämällä palestiinalaisalueilla, erityisesti Gazassa, toimeenpanemaa kansanmurhaa 7.10.2023 lähtien. Koska Israel estää käynnit alueella, raportti perustuu paikan päällä toimivien järjestöjen toimittamiin tietoihin ja analyysihin, kansainväliseen oikeuden tutkimukseen sekä yksilöiden, viranomaisten, kansalaisyhteiskunnan ja asiantuntijoiden tutkimusraportteihin ja haastatteluihin.

Erityisraportoiija tuomitsee voimakkaasti Hamasin ja muiden palestiinalaisten aseryhmien rikokset Israelissa 7.10. ja vaatii panttivankien vapauttamista. Raportti ei tarkastele näitä tapahtumia, koska ne eivät kuulu hänen mandaattiinsa, eikä tilannetta Länsirannalla.

Gazan saarron alusta 2007 lähtien Israel on tehnyt viisi suurta hyökkäystä Gazaan ennen nykyistä. Yhdeksän ensimmäisen päivän aikana hyökkäyksessä kuoli enemmän ihmisiä kuin yhdenkään aikaisemman koko sodan aikana Gazassa.

Riippumattomat YK:n asiantuntijat, oikeustieteilijät ja valtiot, Etelä-Afrikka mukaan lukien, ovat ennen Kansainvälistä oikeusistuinta (ICJ) varoittaneet, että hyökkäyksessä tehdyt teot voivat olla kansanmurha. ICJ määräsi Israelin tekemään kaiken voitavansa kansanmurhaksi tulkittavien toimien estämiseksi.

Israel on puolustautunut väittäen, että sen toiminta on kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaista. Yksi raportin päähuomioista on, että Israel käyttää strategisesti kansainvälisen oikeuden käsitteistöä "humanitaarisena naamiointina" kansanmurhatoimiensa legitimimoimiseksi.

Raportissa esitettyjen taustatietojen, havaintojen ja analyysien perusteella voidaan uskoa, että kynnys kansanmurhan todentamiseksi on ylittynyt. Ne osoittavat laajemmin myös sen, että Israelin toimia on ohjannut sen siirtokuntakolonialistiseen projektiin kytkeytyvä kansanmurhaan pyrkivä logiikka.

2. Kansanmurhan kontekstualisointia

A. Kansanmurha siirtokuntakolonialismin luontaisena osana

Kansanmurha, joka merkitsee kansan olemassolo-oikeuden kieltämistä ja sitä seuraavaa kansan tuhoamista tai tuhoamisen yrittämistä, voi sisältää erilaisia muotoja fyysisestä tuhoamisesta kansan poliittisten ja yhteiskunnallisten instituutioiden, kulttuurin, kielen, kansallisten näkemysten ja uskonnon hajoittamiseen pakolla.

Kansanmurhapyrkimykset ja -käytännöt ovat olennainen osa siirtokuntakolonialismin ideologiaa ja prosesseja, kuten Amerikan ja Australian alkuperäisasukkaiden ja Namibian Herero-kansan kokemukset osoittavat. Alkuperäisten asukkaiden pelkkä olemassaolo on siirtokuntalaisille eksistentiaalinen uhka. Alkuperäisväestön tuhoamisesta ja korvaamisesta tulee tämän vuoksi "väistämätöntä", ja se toteutuu eri tavoin riippuen siirtokuntalaisryhmän kokemasta uhasta.

B. Palestiina ja kansanmurhan konteksti

Palestiinassa alkuperäisen arabiväestön syrjäyttäminen ja sen läsnäolon pois pyyhkiminen on ollut vääjäämätön osa Israelin muodostamista "juutalaisvaltioksi". Vuonna 1940 juutalaisten asutustoimiston johtaja Joseph Weitz totesi: "Tässä maassa ei ole tilaa molemmille kansoille. Ainoa ratkaisu on Palestiina ilman arabeja. Eikä ole muuta mahdollisuutta kuin siirtää heidät kaikki; ei yhtäkään kylää eikä heimoa pidä jättää."

Palestiinan ei-juutalaisen väestön joukkomittaiseen etniseen puhdistukseen johtaneet toimet sattuivat vuosina 1947-49 ja toistamiseen 1967. Vuodesta 1967 Israel on edistänyt siirtokuntakolonialistista projektiaan sotilaallisella miehityksellä ja riistämällä Palestiinan kansalta sen oikeuden itsemääräämiseen. Tämä on johtanut palestiinalaisten segregaatioon ja kotrollointiin, mihin kuuluvat maiden takavarikoiminen, rakennusten tuhoaminen, asumisoikeuksien evääminen ja pakkosiirrot. Israel on esittänyt palestiinalaiset "turvallisuusuhkana" oikeuttaakseen heidän alistamisensa ja heidän statuksensa kieltämisen suojelemaan oikeutettuina siviileinä.

Israel on tehnyt Gazasta tiukasti kontrolloidun saarekkeen. Siirtokuntalaisten poistuttua 2005 Israelin siirtokuntaliike on määritellyt Gazan "uudelleen asutettavaksi" alueeksi ja sen väestön karkotettavaksi maahantunkeutujina. Nämä lainvastaiset väitteet ovat olennainen osa "juutalaiskansan yksinomaista ja erottamatonta oikeutta Suur-Israelin maahan" lujittavaa projektia.

Gazan hirmuteot tapahtuvat tämän historiallisen taustan puitteissa.

3. Lainopilliset puitteet

Vuoden 1948 sopimuksessa kansanmurhan estämisestä ja rangaistavuudesta kansanmurhaa pidetään kansainvälisenä rikoksena, jonka estäminen on poikkeukseton ja ehdoton normi. Velvollisuus ehkäistä kansanmurha ja rankaista siitä koskee kaikkia valtioita. Kansanmurhaa ei saa oikeuttaa missään olosuhteissa, itsepuolustus mukaan lukien. Osallisuus kansanmurhaan on erikseen kielletty.

Kansainvälisellä rikostuomioistuimella (ICC) on tuomiovalta kansanmurharikoksissa, samoin kuin kansallisilla valtiollisilla oikeusistuimilla.

A. Kansanmurhan perustavat elementit

Kansanmurharikos käsittää kaksi toisiinsa liittyvää elementtiä:

- (a) Yhden tai useamman lain suojaamaan ryhmään kohdistuvan teon suorittaminen:
  - i. ryhmän jäsenten surmaaminen;
  - ii. vakavan ruumiillisen tai henkisen vahingon aiheuttaminen ryhmän jäsenille;
  - iii. ryhmän elinolojen tahallinen vahingoittaminen ryhmän tai sen osan fyysisen tuhoamisen tarkoituksessa;
  - iv. toimet, joiden tarkoituksena on estää synnytykset ryhmässä;
  - v. ryhmään kuuluvien lasten pakkosiirrot toiseen ryhmään.
- (b) Yhden tai useamman yllä mainitun teon takana oleva aikomus, joka pitää näyttää todeksi, käsittää kaksi toisiinsa liittyvää elementtiä:
  - i. yleinen aikomus suorittaa rikollisia tekoja, ja
  - ii. erityinen aikomus tuhota kohteena oleva ryhmä sinänsä.

Molempien ehtojen pitää täytyä, jotta lain määrittelemä kansanmurha toteutuisi. Tekijän aikomus tuhota ryhmä kokonaisuudessaan tai sen osa erottaa kansanmurhatoimet muista kansainvälisistä rikoksista.

B. Valtion velvollisuus ja yksilön rikosoikeudellinen vastuu

Yksilön vastuu syntyy suorasta osallisuudesta kansanmurhatoimien suorittamiseen, yrittämiseen, vehkeilemiseen, kiihottamiseen, suunnittelemiseen, alulle panemiseen, käskemiseen sekä avustamiseen ja yllyttämiseen tarkoituksena myötävaikuttaa kohderyhmän tuhoamiseen. Kun yksilö on syyllistynyt kansanmurhaan, valtioilla on velvollisuus käyttää valtaansa.

4. Kansanmurhatoimet Gazassa

Kansanmurhatoimet voivat olla tarkoituksellisia tekoja tai laiminlyöntejä, mukaan lukien ryhmän jättäminen ilman suojaa vahingolta. Seuraavassa esitettävä aineisto antaa ymmärtää Israelin syyllistyneen ainakin kolmeen kansanmurhasopimuksen kieltämään tekoon.

A. “Ryhmän jäsenten surmaaminen”

7.10. jälkeen Israel on surmannut Gazassa yli 30 000 palestiinalaista, noin 1,4 prosenttia Gazan väestöstä, tappavilla aseilla ja aiheuttamalla tarkoituksellisesti henkeä uhkaavat olot. Lisäksi helmikuun loppuun mennessä 12 000 palestiinalaisen on ilmoitettu olevan kadoksissa, oletettavasti kuolleina raunioiden alla.

Hyökkäyksen ensimmäisten kuukausien aikana Israelin armeija käytti yli 25 000 tonnia räjähteitä (kahden ydinpommin verran) lukemattomiin rakennuksiin, joista monet osoitettiin kohteiksi tekoälyn avulla. Israel käytti ohjaamattomia ampumatarvikkeita (“tyhmiä pommeja”) ja 900 kilon “bunkkerinmurtaajapommeja” tiheästi asutuilla alueilla. Ensimmäisten viikkojen aikana Israelin asevoimat tappoivat päivittäin noin 250 henkeä, joista 100 lapsia, hyökkäyksissä, jotka panivat maan tasalle kokonaisia asuinalueita ja olennaista infrastruktuuria. Uhrien joukossa oli 125 lehtimiestä ja 340 lääkäriä, hoitajaa ja muuta terveydenhoitohenkilöstöön kuuluvaa.

70 prosenttia raportoiduista kuolleista on ollut naisia ja lapsia. Israel ei ole kyennyt osoittamaan, että loput 30 prosenttia, toisin sanoen aikuiset miehet, olisivat olleet aktiivisia Hamasin taistelijoita. Joulukuun alkupuolella Israelin turvallisuusneuvonantajat väittivät “7000 terroristin” tulleen surmatuiksi hyökkäyksen siinä vaiheessa, kun alle 5000 surmattua aikuista miestä oli tunnistettu, mikä merkitsee, että kaikki tapetut aikuiset miehet olivat “terroristeja”. Tämä on osoitus siitä, että suojatun ryhmän jäsenet otettiin maaliksi umpimähkäisesti pitäen heitä oletusarvoisesti aktiivisina taistelijoina.

Tämän lisäksi Israelin tiukentunut saarto on aiheuttanut nääntymiskuolemia, joista päivittäin 10 lasta, kun elintärkeiden tarvikkeiden pääsyä on estetty. Hygienian puute ja suojiin ylikuormitus voivat aiheuttaa enemmän kuolemia kuin pommitukset. Neljännes Gazan asukkaista voi kuolla estettävissä olevista terveyssyistä vuoden sisällä.

B. “Vakavan ruumiillisen tai henkisen vahingon aiheuttaminen ryhmän jäsenille”

Tämän teon tulee aiheuttaa “vaikean ja pitkäaikaisen haitan henkilön kykyyn viettää normaalia ja rakentavaa elämää”. Vahingon ei tarvitse olla pysyvä tai korjaamaton, ja sen voivat saada aikaan useat syyt, kuten kidutus, epäinhimillinen tai vahingoittava kohtelu, seksuaalinen väkivalta, vainoaminen, pakkosiirto tai muut uhrin oikeuksien riistämiseen ja kärsimykseen tarkoitetut olosuhteet.

Israelin asevoimat ovat pidättäet tuhansia palestiinalaisia, enimmäkseen miehiä ja nuoria poikia, usein kieltäytyen paljastamasta heidän olinpaikkaansa. Monia heistä ovat tulleet vakavasti kaltoinkohdeiksi, mukaan lukien ajoittain kuolemaan johtanut kidutus.

Israelin kuolettavat aseet ja menettelytavat ovat haavoittaneet 70 000 palestiinalaista, joista monilla on tuskallisia ja pitkäaikaiseen vammaisuuteen tai kuolemaan johtavia vammoja.

Aiheuttamalla kriittistä puutetta lääkintätarvikkeista Israelin toimet ovat johtaneet vaarallisiin terveystoimenpiteisiin, kuten amputointeihin ilman anestesiaa jopa lasten kohdalla, ja estäneet kuolemaan johtavien sairauksien hoitamisen.

Eloon jääneet tulevat kärsimään lähtemättömästä traumasta jouduttuaan todistamaan niin paljon kuolemaa ja kokemaan tuhoa, kodittomuutta, henkistä ja materiaalista menetystä, loputonta nöyryyttämistä ja pelkoa. Monet asukkaat ovat tulleet piiritetyiksi ja kidutuksen ja muun epäinhimillisen ja ihmisarvoa alentavan kohtelun kohteiksi ja viime kädessä näntyneet kuoliaiksi, niin aikuiset kuin lapset.

Israelin uusimman hyökkäyksen julmuutta kuvaa parhaiten kaikenikäisille lapsille aiheutettu piina, kuolema tai pelastetuksi tuleminen raunioiden alta, silpoutuminen ja vanhempien menetys. Ottaen huomioon lasten merkitys yhteiskunnan tulevalle kehitykselle, vakavan ruumiillisen tai henkisen vamman aiheuttaminen voidaan helposti tulkita keinoksi tuhota ryhmä kokonaisuudessaan tai sen osa.

C. “Ryhmän elinolojen tahallinen vahingoittaminen ryhmän tai sen osan fyysisen tuhoamisen tarkoituksessa”

Nämä teot eivät surmaa ryhmän jäseniä suoraan, mutta ne voivat johtaa sen fyysiseen tuhoutumiseen. Syynä voi olla nälkään tai kuivumiseen näntyminen, pakkosiirtäminen, eloon jäämisen kannalta välttämättömien tarpeiden tuhoaminen, välttämättömien lääketarpeiden vähentäminen vähimmäistason alle tai estäminen mahdollisuudesta majoitukseen, vaatetukseen, opetukseen, työllistymiseen ja hygieniaan,

Joulukuun puoliväliin mennessä Israelin pommit ja amukset olivat tuhonneet tai vakavasti vahingoittaneet suurimman osan elämää yllä pitävästä infrastruktuurista. Israel on tuhonnut myös vähintään 175 kulttuurihistoriallista kohdetta. Tammikuun lopussa yli miljoona siviiliä oli pakkosiirretty etelään heidän kaupunkiansa tultua tuhotuiksi.

Kuusitoista vuotta kestänyt saarto oli jo tehnyt Gazast eristetyn, tiheästi asutun, näntyneen ja lähes asumiskelvottoman saarekkeen, kun 9.10.2023 Israelin puolustusministeri Yoav Gallant julisti “täydellisen saarron (...) ei sähköä, ei ruokaa, ei vettä, ei polttoainetta”. Israelin ulkoministeri Israel Katz (silloinen energiainisteri) meni vielä pitemmälle: “Humanitaarista apua Gazaan? Yhtäkään sähkökatkaisijaa ei panna päälle, yhtään vesihanaa ei avata”. Tahallinen välttämättömien

toimitusten estäminen jo valmiiksi saarretulta väestöltä johtaa väistämättä pommien aiheuttamia hiljaisempiin kuolemiin.

Totaalinen saarto, lähes taukoamaton pommittaminen ja erittäin ankarat evakuointimääräykset ovat luoneet ennennäkemättömän humanitaarisen katastrofin. Israelin hyökkäys on hävittänyt Gazan jo ennestään hauraan terveydenhoitojärjestelmän. Tarkoitukselliset hyökkäykset sairaaloihin ovat vähitellen muuttaneet ne kuoleman kentiksi. Israelin sotilaat ovat pidättäneet, pahoinpidelleet ja kiduttaneet lääkintähenkilöstöä, potilaita ja pakolaisia.

Maahyökkäykset ja ilmapommitukset ovat tuhonneen maatalousmaita, satoja, eläimiä ja kalastuslaitoksia.

8-12.10. Israel esti minkäänlaisen avun pääsyn Gazaan, minkä jälkeen se salli vain täysin riittämättömiä määriä, pääasiassa etelään. Tammikuussa Israelin aloittamat hyökkäykset UNRWA:aa vastaan johtivat useiden maiden maksujen keskeyttämiseen UNRWA:lle, mikä pahensi humanitaarista tilannetta entisestään.

7.12. mennessä yli 90 prosenttia Gazan asukkaista kärsi vakavasta ruuan puutteesta. Tammikuuhun 2024 mennessä pohjoiseen loukkuun jääneet palestiinalaiset joutuivat turvautumaan eläinten rehuun ja ruohon. YK raportoi useista hyökkäyksistä apua hakevia ihmisiä kohti. Veden ja polttoaineen vähyys vaikeuttivat sanitaatiota ja pakottivat ihmisiä käyttämään jäteiden saastuttamaa vettä, jätteitä ja merivettä. Gazassa erityisesti lapsia uhkaa nääntyminen. Tuhansien kuihtuminen on kouriintuntuvaa hirveää todellisuutta.

Nämä ihmisen aiheuttaman olosuhteet ovat asettaneet vaaraan arviolta 50 000 raskaana olevaa naista ja 20 000 vastasyntynyttä ja lisänneet keskenmenoja 300 prosentilla.

Elämää ylläpitävän infrastruktuurin järjestetty luhistuminen vastaa julkilausuttua aikomusta tehdä Gazasta “pysyvästi asumiskelvoton paikka, missä mikään ihmisolento ei voi elää”.

5. Kansanmurhaan pyrkivä aikomus

Kansanmurhan määrittely edellyttää, että mikä tahansa edellä uetelluista toimista on tarkoituksellinen. Tarkoituksellisuus voidaan osoittaa suorien tai epäsuorien todisteiden avulla.

Koska kansanmurha on organisoitu rikos, jonka toimeksiantaminen sisältää kollektiivisen ulottuvuuden, osoitus valtiollisesta suunnitelmasta, johon voi kuulua valtion viranomaisten lausuntoja ja julistuksia, on yleensä ratkaisevassa asemassa suoraa aikomusta osoitettaessa.

Todiste epäsuorasta aikomuksesta voidaan päätellä faktoista tai asianhaaroista, mukaan lukien toimien tai laiminlyöntien yleisestä kontekstista, hirmutekojen mittakaavasta ja uhreihin kohdistuvien tekojen järjestelmällisyydestä, muiden rikollisten tekojen kohdistamisesta uhreihin tai rikollisten tekojen toistuvuudesta. Hirmutekojen luonne ja mittakaava ovat vahva osoitus aikomuksesta. Viranhaltijoiden puheita, dehumanisoiva kielenkäyttö mukaan lukien, pidetään aihetodisteina aikomuksen osoittamiseksi.

Gazan uusimman hyökkäyksen yhteydessä suoria todisteita kansanmurha-aikomuksista on ainutlaatuisen paljon saatavilla. Myrkyllinen kielenkäyttö on esittänyt koko kansan tuhoavana ja pakkosiirrettävänä vihollisena:

- (a) Presidentti Isaac Herzog on todennut, että “koko väestö siellä ... on vastuussa” 7.10. hyökkäyksestä ja että Israel tulee “murtamaan heidän selkärankansa”;
- (b) Pääministeri Netanjahu on viitannut palestiinalaisiin nimityksillä “Amalek” ja “hirviöt”. Amalek esiintyy Raamatun kohdassa, jossa Jumala käskee Saulia: “Mene ja lyö Amalek, ja tuhoa täysin kaikki mitä heillä on äläkä säästä heitä; surmaa miehet ja naiset, lapset ja imeväiset, härät ja lampaat, kamelit ja aasit”.
- (c) Puolustusministeri Yoav Gallant viittasi palestiinalaisiin “ihmiseläiminä” ja julisti “täysimittaisen hyökkäyksen” Gazaan ja “vapautuksen kaikista rajoituksista” ja että “Gaza ei tule koskaan palautumaan ennalleen”.
- (d) Armeijan tiedottaja Daniel Hagari sanoi, että tavoitteena tulisi olla “maksimaalisen vahingon aiheuttaminen”.
- (e) Maatalousministeri Avi Dichter viittasi Israelin toimiin “Gazan Nakbana”.
- (f) Kulttuuriperintöministeri Amihai Eliyahu kehotti iskemään Gazaan “ydinpommeilla”.
- (g) Likud-puolueen kansanedustaja Revital Gottlieb kirjoitti sosiaaliseen mediaan: “Pankaa talot matalaksi! Pommitakaa erotiikkaa! ... Pankaa Gaza maan tasalle, Ilman armoa! Tällä kertaa ei ole tilaa armolle!”.

Tällaiset kehotukset palveluksessa oleville joukko-osastoille ovat vahva todiste suorasta ja julkisesta kiihotuksesta kansanmurhaan. Palestiinalaisten vuosikymmeniä kestänyt dehumanisointi on valmistanut tietä tällaiselle kiihotukselle.

7.10. jälkeen kansanmurhaan kiihottavat lausunnot ovat lisääntyneet nopeasti Israelin yhteiskunnan eri sektoreilla, uskonnollisten johtajien, journalistien, taiteilijoiden ja erilaisten ammattiryhmien (ml. lääkärit ja poliittisen kommentaattorit) keskuudessa. On olemassa todistusaineistoa siitä, että paikan päällä toimivissa joukoissa tällaisia lausuntoja on sisäistetty ja noudatettu, muun muassa sotilaiden sosiaalisessa mediassa julkaisemissa viesteissä.

Israelin pääministeri ja presidentti ovat sanoneet Israelin taistelevan kaikkien sivistyneiden valtioiden ja kansojen puolesta barbarismia vastaan, jollaiselle ei ole sijaa tässä maailmassa, ja että he juurivat pois pahan, mikä tulee olemaan hyväksi koko maailmalle. Tällainen rasistinen retoriikka on kaikua siitä, mitä muut kolonialistiset valtat ovat käyttäneet ja pyrkii legitimoimaan Israelin kansanmurhaväkivallan.

6. Humanitaarinen naamiointi: sodan lakien vääristely kansanmurha-aikomusten peittämiseksi

Israelin toiminnan peruspiirre 7.10. löhtien on ollut palestiinalaisten, kansanmurhasopimuksen suojaaman ryhmän, “ei-kansalaistaminen”. Israel on käyttänyt kansainvälisen humanitaarisen oikeuden terminologiaa oikeuttamaan järjestelmällisesti palestiinalaisia vastaan käyttämänsä kuolettavaa väkivaltaa. Israel on käyttänyt sellaisia käsitteitä kuin ihmiskilvet, oheisvahingot, turvavyöhykkeet, evakuoinnit ja lääkinnällinen suojelu tavalla, joka poistaa käsitteiltä niiden normatiivisen sisällön, kumoo niiden suojelevan tarkoituksen ja lopulta hämärtää eron siviilien ja taistelijoiden välillä.

Israel on kumonnut radikaalisti humanitaarisen oikeuden tarkoittaman tasapainon siviilien suojelun ja sotilaallisen välttämättömyyden välillä samoin kuin tavanmukaiset eron tekemistä, suhteellisuutta ja varotoimia koskevat säännöt. Tämä on pimittänyt kansainvälisen oikeuden perusdogmin: umpimähkäiset hyökkäykset, joissa ei tehdä eroa sotilaallisia kohteiden ja suojelun alaisten siviilien välillä, eivät voi olla suhteellisia ja ovat aina laittomia.

Tämä oikeuden vääristely on tehnyt kokonaisesta kansallisesta ryhmästä ja sen asuttamasta tilasta tuhottavan kohteen ja paljastaa vihollisuuksien tuhoamiseen pyrkivän toteutustavan. Syntyneiden tuhojen ja kuolemien määrästä ja toiminnan luonteesta voi vetää vain yhden johtopäätöksen, kansanmurha-aikomuksen.

A. Ihmiskilvet ja kansanmurhan logiikka

Kansainvälinen oikeus kieltää tiukasti ihmiskilpien käytön. Niiden käyttö on sotarikos. Ihmiskilpiä käytettäessä hyökkääjän on otettava huomioon siviileille koituvat riskit. Siviileille aiheutuva umpimähkäinen tai suhteeton vahinko on aina laitonta eikä siviiliväestöä saa koskaan ottaa kohteeksi.

Israel on Gazan aikaisemmissa hyökkäyksissä syyttänyt palestiinalaisten aseryhmiä tahallisesti siviilien käyttämisestä ihmiskilpinä. Se käytti sitä myös oikeuttamaan suurta siviiliuhrien määrää "Suuren paluumarssin" yhteydessä 2018-19. YK:n riippumattomat tutkimuselimet ja hyvämaineiset ihmisoikeusjärjestöt ovat yhdenmukaisesti kyseenalaistaneet nämä syytökset.

7.10. jälkeen tämä Gazan siviiliväestön makro-luonnehdinta ihmiskilpinä käytettynä väestönä on saavuttanut ennennäkemättömän laajuuden. Marraskuussa Israelin ulkoministeriö määritteli Gazan väestön ihmiskilviksi ja syytti Hamasia siviiliväestön käyttämisestä ihmiskilpinä. Ministeriö määrittelee kaupunkialueilla taistelevat aseryhmät tahallisesti sulautuneeksi väestön sekaan siinä määrin, että siitä, että ilmeiseen 'siviilikohteeseen' on hyökätty, ei voida päätellä hyökkäyksen olevan laitonta. Tämän laintulkinnan kaksi retorista elementtiä osoittavat aikomuksen muuttaa Gazan koko väestö ja sen infrastruktuuri "laillisesti" kohdennettavaksi kilveksi: englannin kielen yleistävän 'the' artikkelin ja lainausmerkkien käyttö sanojen 'siviilit' ja 'siviilikohteet' yhteydessä. Israel on näin pyrkinyt naamioimaan kansanmurha-aikomuksen humantaarisella lakijargonilla.

Kansainvälinen laki ei salli yleistävää väitettä, jonka mukaan vastapuoli käyttäisi koko väestöä ihmiskilpenä kokonaisuudessaan. Ihmiskilven käyttö on rikos, kun siviilien tai siviilikohteita käyttö estämään hyökkäyksiä lallisiin kohteisiin on tietoisesti valinnan tulos, eikä synny pelkästään taistelukentän olosuhteista, kuten vihollisuuksista tiheästi asutuilla alueilla.

Tästä huolimatta Israelin viranomaiset ovat tulkinneet kirkot, moskeijat, koulut, YK:n rakennelmat, sairaalat ja ambulanssit kytkeytyviksi Hamasiin vahvistaakseen käsitystä väestöstä laajasti oasyllisenä ja sen vuoksi surmattavana. Israel on näin muuttanut Gazan "maailmaksi ilman siviilejä" ja missä kaikki suojan hakeminen julistetaan ihmiskilven muodoksi. Syytöksistä ihmiskilpien käytöstä on näin tullut tekosyy siviilien tappamisen oikeuttamiselle ja ne kertovat laillisuuden viittaa verhoutuneesta kansanmurha-aikomuksesta.

B. Koko Gazan tekeminen 'sotilaalliseksi kohteeksi'

Kansainvälinen laki edellyttää, että hyökkäysten on rajoitettava tiukasti sellaisiin kohteisiin, jotka luonteeltaan, sijainniltaan tai käyttötarkoitukseltaan edistävät selkeästi sotilaallista toimintaa ja joiden tuhoaminen tai neutralisoiminen tuottaa selvää sotilaallista etua.

Israel on väärinkäyttänyt tätä sääntöä siviilikohteiden ja kaiken niitä ympäröivän 'militarisoinnaksi'. Israelin ulkoministeriön mukaan "useista näennäisesti siviilikohteista voi tulla legitimejä kohteita" tai niistä voi tulla oheisvahinkoja Hamasin valintojen tuloksena. Gazan väestö ja infrastruktuuri esitetään kohteita ympäröivinä esteinä. Israel pitää koko aluetta sotilaallisena kohteena.

aaSuojatut siviilikohteet voivat menettää koskemattomuutensa hyökkäyksiltä, jos ja niin kauan kuin taistelijat käyttävät niitä vihollisuuksissa. Israel kuitenkin pitää laillisena kohteena mitä tahansa kohdetta, jota on väitetysti käytetty tai jota voitaisiin käyttää sotilaallisiin tarkoituksiin, jolloin kokonaisia asuinalueita voidaan tuhota maan tasalle. Israelin logiikan mukaan siviilikohteista, kuten taloista ja asunnoista, tulee sotilaallisia kohteita läheisyyden perusteella. Tällaisiin kohteita voidaan tuhota riippumatta siitä, ovatko ne täynnä siviilejä, käyttäen verukkeena, että “Gazassa Hamas on kaikkialla”.

Israel on tosiasiallisesti lakkauttanut eron tekemisen siviili- ja sotilaallisten kohteiden välillä. Siviilikohteisiin kohdistuvista hyökkäyksistä, joissa surmataan tietoisesti joukoittain siviilejä, on tullut sotilaallinen strategia, joka voi kansainvälisen oikeuden mukaan muodostaa sotarikoksen. Tämän strategian ei voida päätellä johtuvan mistään muusta kansanmurhapolitiikasta.

C. Umpimähkäinen tappaminen “oheisvahinkona”

Israel pyrkinyt hakemaan laillisia perusteita umpimähkäisille hyökkäyksille myös laajentamalla “oheisvahingon” käsitettä eli sitä, mikä voidaan nähdä satunnaisena siviileille koituvana vahinkona. Israel on puolustanut suojatun ryhmän jäsenten kuolemia satunnaisina vahinkoina, jotka ovat suhteessa odotettuihin suoriin ja konkreettisiin sotilaallisiin etuihin.

Kun hyökkäysten seurauksena syntyy odotettua enemmän oheisvahinkoja, käyttämällä käsitettä “suhteellinen oheisvahinko” suojatun ryhmän tietoisien laajamittakaavaisten tulitusten yhteydessä Israel puolustautuu väittämällä että tämä ei välttämättä loukkaa lakia, koska “lain noudattaminen on menettely- eikä seurausasia”. Kuitenkin kaikissa korkeisiin asuintaloihin varottamatta tehdyissä iskuissa siviileille koituvan laajan vahingon voidaan odottaa olevan pääsääntöisenä seurauksena.

Jotta suhteellisuusarvio olisi lain mukainen, on kunnioitettava siviili- ja sotilaskohteiden erottamista toisistaan. Sekä umpimähkäisiä että suhteettomia hyökkäyksiä vaikuttaa tehdyn järjestelmällisesti ja toistuvasti. Tällöin se tosiasia, että Israel on johdonmukaisesti pitänyt kummankinlaisia hyökkäyksiä lain mukaisina, antaa ymmärtää sen hyväksyvän joukkosurmat toiminnassaan.

Kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaan hyökkäyksestä odotettavia konkreettisia ja suoria sotilaallisia etuja pitää punnita suhteessa nähtävissä oleviin siviileille koituviin satunnaisiin vahinkoihin. Israelin ulkoministeriön mukaan sotilaallinen etua voidaan katsoa ei erillisen sotilaallisen tapahtuman, vaan koko operaation kannalta, millä viitataan koko sodan päämäärään,

Israelin suhteellisuusarviot ovat pitäneet pilkkanaan laillisuusvaatimuksia määrittelemällä jokaisen hyökkäyksen sotilaalliset edut suhteessa Hamasin koko organisaation tuhoamiseen sekä poliittisella että sotilaallisella tasolla. On selkeästi laitonta julistaa sodan tavoitteeksi vastapuolen poliittisen kapasiteetin tuhoaminen, erityisesti 56 vuotta kestäneen sotilaallisen miehityksen kontekstissa. Tällaisessa kontekstissa hyökkääjä voi aina esittää suojattujen ihmisten umpimähkäisen tappamisen “suhteellisena” huolimatta sen ilmiselvistä laittomuudesta.

Umpimähkäisen kuolettavan väkivallan käytön esittäminen “suhteellisina keinoina” sodan tavoitteiden saavuttamiseksi on osoitus aikomuksesta pitää kohteena koko palestiinalaisväestöä ja on yhdenmukainen kampanjan käynnistyksessä käytettyjen kansanmurhaan viittavien lausuntojen kanssa. Toisin sanoen Israel näyttää esiintyvän ‘suhteellisen kansanmurhan’ toteuttajana.

D. Evakuoinnit ja turvavyöhykkeet

Kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaan konfliktin osapuolten tulee evakuoida siviiliväestö sotilaallisten kohteiden läheisyydestä. Evakuoinnit ovat sallittuja, kunhan suojattuja ihmisiä ei siirretä miehitetyn alueen ulkopuolelle, ja heidät pitää palautta koteihinsa heti, kun vihollisuudet alueella ovat lakanneet.

13.10. annetulla joukkoevakuointikäskyllä 1,1 miljoonaa palestiinalaista komennettiin lähtemään Pohjois-Gazasta 24 tunnin kuluessa etelään Israelin määräämille "turvavyöhykkeille". Sen sijaan, että siviilien turvallisuus olisi lisääntynyt, pelkkä evakuoinnin mittakaava intensiivisten pommitusten keskellä ja sekava tiedottaminen suojavyöhykkeistä lisäsivät paniikkia, pakkosiirtoja ja joukkosurmia.

Välittömästi 13.10. evakuointikäskyn jälkeen Israel kategorisoi Pohjois-Gazaan jääneet ihmiset (sairaat ja haavoittuneet mukaan lukien) laittomasti "ihmiskilviksi" ja "terrorismin rikoskumppaneiksi". Tämä politiikka osoittaa Israelin tarkoituksen tehdä sadoista tuhansista siviileistä laillisia sotilaallisia kohteita tai oheiskuolonuhreja mahdollisten evakuointikäskyjen avulla. Joukkoevakuointikäskyt koskivat myös 22 sairaalaa.

Evakuoitujen alueiden siviilien suojan poistamiseen liittyi evakkojen ja suoja-alueiden asukkaiden umpimähkäinen pommittaminen. Arviolta 500:sta ensimmäisten kuuden viikon aikana pudotetusta 900 kilon pommista 42 prosenttia osui turvavyöhykkeiksi osoitetuille alueilla etelässä. Israel tulitti Etelä-Gazaa myös muilla aseilla maalta, mereltä ja ilmasta.

28.10. mennessä, kaksi viikkoa evakuointikäskyn jälkeen, noin 38 prosenttia surmista sattui turvavyöhykkeiksi osoitetuilla alueilla Wadi Gazasta etelään. 20.11. mennessä surmansa saaneista 34 prosenttia oli tällä alueella. 22.1. mennessä pääosa Gazan väestöstä oli tällä alueella ja kuolleiden osuus oli 42 prosenttia. Toisin sanoen, "turva-alueista" tehtiin tietoisesti joukkosurmakenttiä.

Samanlaista kaavaa noudatettiin "humanitaarisilla käytävillä", joiden käyttöön Israel ohjasi väestöä turva-alueille pääsemiseksi. Käytäviä pommitettiin ja niihin kohdistettiin tykistö- ja tarkka-ampujien tulitusta järjestelmällisesti ja petollisesti. Israel perusti tarkastuspisteitä kasvontunnistuksineen, joissa pidätetyt palestiinalaiset joutuivat usein myöhemmin pahoinpidellyiksi ja kidutetuiksi.

Marraskuun lopulla kuolleiden määrän noustua 15 000:een Israelin sotilasjohto vastasi kansainväliseen paheksuntaan jakamalla Gaza 600 lohkoon, joiden välillä ihmisten tuli siirtyä tilanteen mukaan. Uusi järjestelmä, jota luotaessa Gaza oli suljettu kaikkien viestijärjestelmien ulkopuolelle, sai aikaan suuren paniikin ja lisäsi kuolleiden määrää.

Joulukuun ja helmikuun välisenä aikana Israel voimisti hyökkäyksiään Al Mufasin ja Rafahin "turva-alueille", joissa pääosa siirretyistä ihmisistä oleskeli. Hyökkäykset jatkuivat jopa kansainvälisen tuomioistuimen (ICJ) määrättyä Israelin tekemään kaiken voitavansa kansanmurhan estämiseksi. Helmikuussa Israel oli tappanut lisää 3135 palestiinalaista, joista useat turvaa hakeneita.

Helmikuun alkuun mennessä 1,4 miljoonaa palestiinalaista oli siirretty Rafahiin, jonka asukastiheys saavutti 22 000 henkeä/km², viisi kertaa hyökkäystä edeltävään aikaan verrattuna. Samaan aikaan, kun evakuoiteja ja turva-alueita pantiin toimeen, Israelin viranomaiset edistivät siirtokuntakolonialistista laajentumista. Pääministeri kannatti etnistä siirtoa, talousministeri ilmaisi tukensa kahden miljoonan ihmisen karkottamiselle Gazasta, kansallisen turvallisuuden ministeri julisti sodan tarjoavan mahdollisuuden "keskittyä Gazan asukkaiden rohkaisemiseen poismuuttoon"

muiden ministerien kannattaessa palestiinalaisten “uudelleenasettamista” Siinaille. Tietojen mukaan Gazan uudelleenkolonisoimisesta ja palestiinalaisten karkottamisesta oli keskusteltu hallituksen kokouksissa, ja ministereitä osallistui tätä koskevaan konferenssiin.

Etelään evakoitujen siviilien surmaamisen kaavan ja joidenkin korkean tason viranhaltijoiden lausuntojen perusteella voidaan päätellä, että evakuointimääräyksiä ja turvavyöhykkeitä on käytetty kansanmurhan välineinä etnisen puhdistuksen aikaansaamiseksi.

7. Lääketieteellinen puolustelu

Israelin “humanitaarisen naamiointin” ylimmässä kerroksessa on kyse sen yrityksistä peittää järjestelmälliset terveydenhoitolaitoksiin ja -henkilökuntaan kohdistuvat hyökkäykset laillisuuden verhoon. Jo edellisissä sodissa Israel on hyökännyt terveydenhoitopalveluihin syyttäen vihollisen kätkeytyvän niiden suojaan. Nykyisessä hyökkäyksessä Israel on ottanut tämän strategian käyttöön oikeuttamaan kansanmurhaa, jossa elämää ylläpitävä infrastruktuuri tuhoetaan täydellisesti.

Siviilien terveydenhuolto on kansainvälisen lain erityisessä suojeluksessa. Kansainvälinen laki kieltää sairaaloiden käyttämisen sotilaallisiin tarkoituksiin tai sotilaallisten toimien suojana. Vihollisuuksien alusta lähtien Israel on esittänyt Gazan sairaalat Hamasin “päämajoina” ja sotilaalliseen toimintaan käyttyinä paikkoina tarkoituksenaan hämärtää ero siviili- ja sotilaskohteiden välillä ja oikeuttaakseen Gazan koko terveydenhoitosektorin tuhoamisen.

Lokakuussa Israel julkaisi videoita, joissa esitettiin Pohjois-Gazan Al Shifan sairaalan alapuolista tunneliverkostoa “Hamasin komentokeskuksena”. 2. marraskuuta ulkoministeriö julkaisi lainopillisen asiakirjan, jossa sairaala nimettiin sotilaalliseksi keskuksiksi. 2023 marraskuussa Israel piiritti ja tunkeutui sairaalaan, jossa oli kymmeniä tuhansia siirrettyjä ihmisiä, syyttäen Hamasin käyttävän lääkintähenkilöstöä “ihmiskilpenä”. Päiviä kestäneen hyökkäyksen ajan sairaala muuttui “kuoleman vyöhykkeeksi”. Viisi vastasyntynyttä ja 14 potilasta haavoittui, ainakin 32 ihmistä sai surmansa ja osista sairaalaa tuli joukkohautoja.

Mediassa kyseenalaistettiin Israelin väitteet sairaaloiden käytöstä Hamasin ihmiskilpinä ja todettiin, että mitään todisteita ei ollut siitä, että Hamas olisi käyttänyt sairaalan tiloja. Sairaalarakennusten ei voitu osoittaa olevan yhteydessä Hamasin tunneleihin. Tämän lisäksi raporttien mukaan Israelin armeija järjesteli aseita sairaalassa ennen uutisryhmien käyntiä. Olivatpa Israelin syytökset tosia tai ei – mikä jää vielä selvitettäväksi - sairaaloissa olleita siviilejä olisi pitänyt suojella eikä asettaa piirityksen ja hyökkäyksen kohteiksi.¹

Tässä tapauksessa “humanitaarisen naamiointin” takana oleva tarkoitusta ei voida luonnehtia muuksi kuin kansanmurhaan pyrkiväksi kahdesta selvästä syystä. Ensiksi, Israel oli tietoinen terveydenhoitojärjestelmän laajamittaisesta tuhosta, koska WHO oli marraskuun puolivälissä raportoinut Gazassa kehittyvästä “yleisestä katastrofista”, kun 35 sairaalasta 26 ei ollut enää toiminnassa Israelin pommitusten ja piirityksen vuoksi. Toiseksi, Israel tiesi, että sen sotilaallisesta operaatiosta seuraa huomattava määrä haavoittuneita. Fyysinen trauma on ylikuolleisuuden yleisin syy Gazassa. Oli ennustettavissa, että palveluiden väkivaltainen lakkauttaminen Gazan suurimmassa sairaalassa huonontaisi vakavasti haavoittuneiden, kroonisesti sairaiden ja vastasyntyneiden eloonjäämismahdollisuuksia. Ottamalla kohteekseen Al Shifan sairaalan Israel tietoisesti tuomitsi tuhannet sairaat ja siirretyt ihmiset kärsimykseen ja kuolemaan.

---

1 Maaliskuun puolivälissä armeija tunkeutui uudelleen Al Shifan sairaalaan, Armeijan poistuttua kahden viikon kuluttua sairaalan rakennukset oli tuhottu ja poltettu. Eloon jääneet potilaat olivat aliravittuja. Ympäri sairaalakompleksia löytyi satoja ruumiita, joista useat puskutrakrorien murskaamia (<https://edition.cnn.com/2024/04/01/middleeast/israel-idf-withdraws-al-shifa-hospital-intl-hnk/index.html>, kääntäjän huomautus).

Nojautuminen strategiaan, jossa sairaaloita pidetään [vihollisen] lääketieteellisinä suojina ottamatta huomioon niiden merkitystä tuhansien haavoittuneiden ja monien muiden suojaajien hakeneiden selviytymiskeskusina, paljastaa vielä yhden puolen Israelin sotilasstrategian takana olevasta kansanmurhaa tukevasta logiikasta.

8. Johtopäätökset

Israelin Gazaan tekemän hyökkäyksen luonne ja mittakaava ja sen elinolosuhteisiin vaikuttaneet tuhoisat seuraukset paljastavat tarkoituksena olevan palestiinalaisten fyysinen tuhoaminen ryhmänä. Tämä raportin löydöksenä on, että on olemassa varteenotettavat perusteet uskoa seuraavien kansanmurhatoimien suorittamisen ehtojen tulleen täytetyiksi Gazassa: ryhmän jäsenten surmaaminen; vakavan ruumiillisen tai henkisen vahingon aiheuttaminen ryhmän jäsenille; tahallinen vaikuttaminen ryhmän elinoloihin ryhmän tai sen osan fyysisesti tuhoamiseksi. Kansanmurhatoimet on hyväksytty ja pantu täytäntöön korkeaarvoisten sotilas- ja hallitusviranhaltijoiden antamien kansanmurhaan pyrkivien lausuntojen mukaisesti.

Israel on pyrkinyt peittämään sotatoimiensa hävittävän luonteen esittämällä kansainväliset rikokset kansainvälisen lain mukaisina. Vääristelemällä kansainvälisen oikeuden tavanomaisia sääntöjä, mukaan lukien eron tekeminen, suhteellisuus ja varotoimet, Israel on *de facto* kohdellut koko suojeltua ryhmää ja sen elossa pitävää infraruktuuria 'terroristeina' tai 'terrorismin tukijoina' ja näin tehnyt kaikista ja kaikista joko kohteen tai oheisvahingon ja tämän vuoksi surmattavan tai tuhottavan. Tällä on ollut tuhoisat, tarkoitukselliset seuraukset ja se maksanut kymmenien tuhansien palestiinalaisten hengen, tuhonnut elämän perusrakenteet ja aiheuttanut korjaamatonta vahinkoa Gazan koko väestölle.

Israelin toimeenpanema palestiinalaisten kansanmurha Gazassa on eskalaatiovaihe pitkäaikaisessa siirtokuntakolonialistisessa väestön syrjäyttämisen prosessissa. Yli seitsemän vuosikymmentä tämä prosessi on tukahduttanut Palestiinan kansaa ryhmänä demograafisesti, kulttuurisesti, taloudellisesti ja poliittisesti pyrkien syrjäyttämään sen ja ottamaan haltuun sen maat ja luonnonvarat. Menossa oleva Nakba on pysäytettävä ja oikaistava lopullisesti. Tämän estettävissä olleen tragedian uhrien ja tämän maan tulevien sukupolvien nimissä se on ehdoton vaatimus.

9. Suositukset

Erityisraportoiija kehottaa jäsenvaltioita estämään kansanmurhan poikkeuksettomien velvoitteidensa mukaisesti. Israel ja ne maat, jotka ovat osallistuneet kansanmurhaksi tunnistettaviin tekoihin, tulee saattaa vastuuseen ja niiden tulee suorittaa korvauksia Palestiinan kansalle aiheutettua tuhoa, kuolemia ja vahinkoa vastaavasti.

Erityisraportoiija suosittelee jäsenvaltioille:

- (a) Israel on asetettava välittömästi asekauppakieltoon, koska se ei ole ryhtynyt kansainvälisen tuomioistuimen 26.1.2024 määräämiin velvoittaviin toimiin eikä muihin taloudellisiin ja poliittisiin toimiin, jotka ovat välttämättömiä välittömän ja pysyvän tulitauon aikaansaamiseksi ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamisen palauttamiseksi, sanktiot mukaan lukien;
- (b) On tuettava Etelä-Afrikkaa turvautumisessa YK:n turvallisuusneuvostoon YK:n peruskirjan artiklan 94(2) mukaisesti sen johdosta, että Israel ei ole noudattanut yllä mainittuja tuomioistuimen toimenpiteitä;
- (c) Toimittava perinpohjaisen, riippumattoman ja läpinäkyvän tutkimuksen tekemiseksi kaikista kaikkien tekijöiden tekemistä kansainvälisen oikeuden loukkauksista,

mukaan lukien sotarikokset, rikokset ihmisyyttä vastaan ja kansanmurharikokset, mukaan lukien:

- (1) yhteistyö kansainvälisten riippumattomien tiedonkeruu- ja vastuuseen saattamisen mekanismien kanssa;**
- (2) Palestiinan tilanteeseen välitön esille ottaminen kansainvälisessä rikostuomioistuimessa sen tutkimusten tukemiseksi;**
- (3) universaalien lainkäyttövallan valtioille asettamien velvollisuuksien täyttäminen sen varmistamiseksi, että niiden yksilöiden tapauksessa, joiden epäillänsä tehneen, avustaneen tai tukeneen kansainvälisiä rikoksia, kansanmurha mukaan lukien, suoritetaan kunnolliset tutkimukset ja heidät pannaan syytteeseen, alkaen valtioiden omista kansalaisista;**
- (d) On taattava, että Israel, samoin kuin Gazan kansanmurhaan osallistuneet valtiot, tunnustaa aikaansaadun valtavan vahingon, sitoutuu olemaan toistamatta sitä, toimin, joilla estetään, korvataan täysin vahingot, mukaan lukien Gazan koko jälleenrakentaminen, mitä varten suositellaan perustettavaksi rekisteri aiheutetuista vahingoista todentamisenmenettelyineen ja joukkokorvausvaatimusprosesseineen;**
- (e) Yleiskokouksessa on luotava suunnitelma laittoman ja kestäättömän status quo-tilanteen lopettamiseksi, joka on viimeisimmän Gazan kansanmurhaan kulminoituneen eskalaation juurisyy, mukaan lukien perustamalla uudelleen YK:n apartheidin vastainen komitea Palestiinan tilanteen kokonaisvaltaista käsittelemistä varten, ja luomalla valmiudet ottaa käyttöön YK:n peruskirjan suomat diplomaattiset, taloudelliset ja poliittiset toimet, jos Israel ei noudata vaatimuksia;**
- (f) Lyhyellä tähtäimellä ja väliaikaisena toimenpiteenä Palestiinan valtion kanssa konsultoiden on sijoitettava kansainvälisiä turvajoukkoja rajoittamaan miehitettyjen palestiinalaisalueiden palestiinalaisia vastaan rutiininomaisesti käytettyä väkivaltaa;**
- (g) On varmistettava UNRWA:n kunnollinen rahoitus, jotta se kykenee vastaamaan Gazan palestiinalaisten kasvaneisiin tarpeisiin.**

Erityisraportoiija kehottaa ihmisoikeusvaltuutetun toimistoa tehostamaan pyrkimyksiään Gazan menossa olevien hirmutekojen lopettamiseksi, mukaan lukien tukemalla ja soveltamalla täsmällisesti kansainvälistä lakia, erityisesti kansanmurhasopimusta, miehitettyjen palestiinalaisalueiden kontekstissa kokonaisuudessaan.